

ALI
STANDISH

OUTOJA TAPAUKSIA

Baskervillen

TAMMI

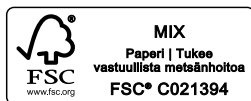
ALI STANDISH

Suomentanut

Jaana Kapari-Jatta

TAMMI • HELSINKI

Sivulla 100 siteerataan laulua *Tuiki, tuiki tähtönen* (suomenkieliset sanat Maisa Krokfors)

Englanninkielinen alkuteos *The Improbable Tales of Baskerville Hall*

Copyright © 2023 Working Partners, Ltd and Conan Doyle Estate Ltd.
Suomenkielinen laitos © Jaana Kapari-Jatta ja Tammi, 2024

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Certain Sherlock Holmes stories are protected by copyright in the United States
owned by Conan Doyle Estate Ltd*

The Series has been licensed to Tammi by the Working Partners Limited
in association with Conan Doyle Estate Ltd.

Arthur Conan Doyle®

THE
CONAN DOYLE ESTATE

ISBN 978-952-04-5743-3

Painettu EU:ssa

*Lukalle, Emmalle ja Evalle, Paigelle ja Willille,
Annalle ja Haleylle, Ava Katherinelle
ja kaikille tuleville serkuille.*

SISÄLLYS

Punaisen leningin arvoitus	13
Aika outo kohtaaminen	18
Suurin kaikesta	22
Kutsu	27
Aikamme etevimmät ajattelijat	30
Arthurin istuin	36
Lento	40
Baskervillen koulu	49
Grover ja Tasku	56
Kehään	63
Tasavertaiset	69
Näköalahuone	77
Omituinen varas	85
Ruokakonttori	89
Tohtori Watson tekee tempun	94
Tiettäväksi tehty taikuus	103
Onni kolhii	112
<i>Baskervillen Metsästystorven ratkaisemattomat</i> tapaukset	116
Apila	124
Vihreä ritari	131
<i>Domum trifolium incarnatum</i>	137
Kertomus kahdesta kirjeestä	143

Valencia Fernandez	149
Järkihyppy	155
Arthurin loiskahdus	161
Väärinkäsitys	170
Dagerrotypioita ja dynamiittia	176
<i>Metsästystorvi</i> tuottaa pettymyksen	184
Kaikki paljastetaan	190
Irene ottaa kantaa	201
Asia ratkeaa	207
Kelloon	213
Poikanen löytää emonsa	222
Savusilli	226
Sillin täpärät paikat	231
Mitä merkillisin kello	236
Yöllinen vieras	242
Lordi Bakerin muotokuva	246
Tohtori Watsonin konsultaatio	252
Salama iskee taas	256
Epäilyksiä ja hopeoita	260
Taikalyhtynäytös	264
Nimetön vihje	269
Grey vanhempi	275
Arthurin viimeinen mahdollisuus	283
Apila tavoittaa	289
Pimeyteen	293
Tyttö koneessa	298

Professorin paluu	305
Sherlock Holmesin tutkimuksia	312
Vasta alkua	316
Kiitokset	327
Valokuvia ja piirroksia Arthur Conan Doylen maailmasta	329
Kaikki Arthur Conan Doylesta	333

Punaisen leningin arvoitus

Arthur ei ollut melkein koskaan väärässä. Koulussa hänellä oli mitä ärsyttävintä tapaa ratkaista tehtävät ensimmäisenä ja kaiken lisäksi oikein. Luokkatoverit tiesivät, ettei se ollut hänen vikansa – hänen mielensä vain toimi niin.

Mutta jos Arthur Conan Doylelta olisi tuona kirpeänä syyskuuisena päivänä kysytty, värähtelikö ilmassa jotain, vaistosiko hän seikkailun – ja vaaran – lähestyvän, hän olisi ilman muuta pitänyt kysyjää povarina, joka yrittää huijata itselleen lantin.

Arthurkin, kuten kävi ilmi, saattoi silti toisinaan erehtyä.

”Onko tuossa kaikki?” hän kysyi sinä kohtalokkaana päivänä katsoessaan surkeana lampaanlihaa, jonka herra Fraser oli asettanut vaualle. Kun liha jaettaisiin seitsemälle, jokainen saisi hädin tuskin suupalan.

”Valitettavasti rahasi eivät riitä enempään tänään”, herra Fraser vastasi surullisesti hymyillen. Arthur pani merkillä lihakauppiiaan mustat silmäanaluset.

Hän vilkaisi sahanpurulattiaisen puodin perälle, missä rouva Fraser tavallisesti työskenteli, mutta siellä ei ollut ketään. Rouvan näkö oli heikentynyt viime aikoina – Arthur oli huomannut sen siitä, miten rouva siristi silmiään tervehtiessään häntä. Kenties näkö oli heikentynyt niin paljon, ettei rouva kyennyt enää töihin. Siinä tapauksessa hänen olisi käytävä lääkärillä, ja herra Fraserin olisi pal-kattava joku hänen tilalleen.

Toisin sanoen, Arthur päätteli, herra Fraserilla ei ollut enää varaa antaa hänelle vähän enemmän kuin mihin hänen rahansa riittivät.

”Hyvä on”, Arthur sanoi, muisti sitten käytöstavat ja jatkoi: ”Kiitos.”

Kun hän lähti ovea kohti paperiin kääritty lampaanliha kädessään, hän tarkkaili muita asiakkaita. Jonossa seisojia, joka oli kaiketi uponnut mietteisiinsä, koska ei ollut näköjään huomannut astu-neensa hevosen lantaan matkalla kauppaan. Siinä seisojia myös nainen, joka oli parsinut hameeseensa tulleen repeämän melko resuisesti. Ja poika, joka saappaassaan näkyvästä pullotuksesta päätellen piilotteli veistä.

Parempi tarkkailla tällaisia asioita kuin herkullisia vasikan ja sian lihoja, jotka odottivat herra Fraserin tiskin takana toisia perheitä hakijoikseen.

Ne eivät kuulu meille, Arthur ajatteli. Eivät ainakaan tänään.

Oli helpotus astua ulos Edinburghin mäkisille mukulakivika-duille, jotka kuhisivat ostoksilla kävijöitä, lehtipoikia, hevosia ja kadunkulmissa kukkakimppuja myyviä tyttöjä.

Ilma tuoksui Barrowclough'n leipomon tuoreilta inkiväärikakuilta, ja sitä viilensi syksyä suhiseva lounaistuuli. Kadunvarren muutaman puun lehdet rahisivat mukavasti odottaessaan varisemisvuoroaan.

Nuorta Arthuria ei yleensä mikään ilahduttanut niin kuin syyskuinen päivä. Syyskuu merkitsi uuden kouluvuoden alkua. Uusia oppitunteja. Uusia oppiaineita.

Mutta tänään tuuli toi vain koleutta hänen sydämeensä.

Ennen kuin tajusi, minne jalat kantoivat, hän huomasi astelevansa kadun yli W. Scott Booksille katselemaan, kun kirjakauppias järjesteli näyteikkunaansa. Hän ei erottanut yhdenkään kirjan nimeä lasin läpi, mutta teokset houkuttelivat häntä siinä missä lihakaupiaan hienoimmat palatkin – ehkä jopa enemmän. Ajatella kaikkia niitä paikkoja niiden sisuksissa, kaukana Skotlannista, kaikkia niitä seikkailuja, joille voisi osallistua.

Hän huokaisi ääneen, huurusti ikkunan kaipauksellaan.

Ne eivät kuulu minulle, hän muistutti taas itseään. *Eivät tänään.*

Jos ei ollut varaa ostaa ruokaa niin että perheen vatsat täyttyisivät, ei tosiaankaan ollut varaa ostaa kirjoja Arthurin mielen täytteeksi.

Kuin sopimuksesta lasin toiselta puolelta koputettiin terävästi rystysillä ja Arthur ravistautui ajatuksistaan. Harmaatukkainen kirjakauppias katsoi häntä vihaisesti ikkunan takaa ja viittilöi siirtymään muualle.

Astuessaan takaisin jalkakäytävän vilinään Arthur teki päätöksen.

Hän muisti herra Crabtreen, Newingtonin akatemian äreän rehtorin, jonka henki haisi hapantuneelta maidolta, sanoneen häntä niin teräväjärkiseksi, että hänestä todellakin tulisi jotain tässä maailmassa.

Hän ei kuitenkaan voisi testata herra Crabtreen teoriaa, koska

hän oli juuri päättänyt, ettei palaisikaan ensi viikolla Newingtonin akatemiaan.

Jonkun oli ansaittava perheelle elanto, ja kun isä teki töitä aina vain vähemmän, sen jonkun oli oltava Arthur. Ajatus täytti hänet kauhulla, mutta myös määrätietoisuudella.

Ehkäpä hän palaisi heti huomenissa lihakauppaan ja kysyisi herra Fraserilta harjoittelijan paikkaa. Hänen ei hirveästi tehnyt mieli leikata lihaa päivät pääksytysten, mutta ennemmin sitä kuin savupiipujen nuohousta tai – häntä puistatti – haudan kaivuuta.

Juuri nyt häntä kuitenkin tarvittiin kotona, missä äiti odotti voidakseen aloittaa iltaruonan teon.

Kun Arthur kääntyi, hän oli törmätä naiseen, joka työnsi lastenvaunuja mutkaista mäkeä ylös.

”Anteeksi, rouva”, hän sanoi.

Mutta nainen tuskin huomasi häntä.

Merkillistä, Arthur ajatteli.

Hän katsoi naista tarkemmin. Nainen oli sievä, mutta hänen ilmeensä oli hieman kireä ikään kuin häneen sattuisi. Hänen kasvonsa olivat kuin kalvakka kuu, jonka alapuolella kirkasvärinen kukkakimppu pursui olkalaukusta ulos ja leninki hohti helakkaa punaista. Puku erottautui ohikulkijoiden joukossa, sillä valtaosan vaatetuksen sävy oli lähes harmaaksi haalistunutta likaisenruskeaa.

Nainen pysähtyi hetkeksi paikoilleen.

Siinä samassa Arthur laski yhteen kolme asiaa.

Ensinnäkin naisen asu oli erittäin uusi.

Toiseksi vauva vaunuissa oli erittäin pieni – korkeintaan kahden kuukauden ikäinen.

Kolmanneksi nainen hengitti *erittäin* pinnallisesti.

Yhtäkkiä naisen silmät räpyttivät ja hän kallistui eteenpäin kuin teepannu.

Arthur pudotti lihapaketkinsa maahan ja kurkotti naisen pyöryessä niin, että sai hänet kiinni hetkeä ennen kuin hän olisi lyönyt päänsä kiveykseen.

Arthuria helpotti, kun hän oli saanut laskettua naisen maahan. Hän oli lukenut merkit oikein. Toivuttuaan heikotuskohtauksestaan nainen pystyisi palaamaan ehjin nahoin kotiin vauvan kanssa.

Vauvan!

Arthur käänsi äkisti päänsä juuri kun vaunut alkoivat vieriä viettävää katukiveystä alaspäin. Hän ojensi nopeasti kätensä, mutta myöhästyi. Vaunut kiihdyttivät vauhtia rinteen jyrketessä, etenivät hetki hetkeltä lujempaa.

Arthurin sydän nuljahti, kun vaunut nytkähtivät epätasaisella kiveyksellä ja kaarsivat tiukasti kohti ajotietä... missä neljän valtavan hevosen vetämä valjakkovaunu jylisti suoraan niitä kohti.

K A K S I

Aika outo kohtaaminen

Lastenvaunut olivat tallaantumaisillaan hevosten jalkoihin, mutta Arthur oli niin kaukana, ettei ehtisi avuksi! Hän tähyili katseellaan katua, kumartui sitten ja löysi lopulta maasta pienen kiven.

”*Hoi!*” hän huusi kaikin voimin samalla kun sinkautti kiven ja rukoili, että se osuisi maaliin.

Kivi iski vaunujen edellä kulkevaa miestä suoraan takaraivoon aivan niin kuin Arthur oli toivonut. Mies käännähti äkisti, etsi katseellaan syypäätä, mutta näkikin lastenvaunujen kiitävän kohti ajotietä. Hän syöksähti eteenpäin ja onnistui juuri parahiksi ottamaan kiinni työntöaisasta. Valjakko jyskytti saman tien ohi.

Arthur lysähti helpotuksesta. Pieni väkijoukko oli kerääntynyt katsomaan, mistä hälistiin, ja ihmiset kurkottelivat nähdäkseen miehen ja lastenvaunut. Mies käveli mäkeä ylös työntäen toisella kädellä

vaunuja ja pitäen toisella tiukasti kiinni kävelykeppistä. Arthur hämmästyi nähdessään, miten iäkäs pelastaja oli – hän oli loikannut niin reippaasti.

”Heititkö sinä sen kiven?” mies kysyi Arthurilta ääntäen sanansa hillityn selkeästi.

Arthur osasi vain tuijottaa vanhaa miestä, kun tämä työnsi keppinsä toiseen kainaloon ja nosti silinterihattuaan sen verran, että pystyi hieromaan takaraivoaan. Arthur ei hämmästellyt ainoastaan miehen ikää. Miehen uurteiset kasvit olivat vahvasti päivettyneet ikään kuin hän olisi äskettäin oleskellut tropiikissa, ja hänen lumenvalkoinen partansa oli täydellisesti suittu. Hänellä oli pitkä, kapea nenä ja harmaat silmät, ja hän oli pukeutunut tyylikkääseen tweedkan-kaiseen pukuun ja liiveihin. Ja nyt Arthur näki, että hänen kävelykeppinsä oli kiiltävä mahonkinen sauva, jonka päässä oli hopeinen korpinpää. Mitä hänen kaltaisensa englantilainen herrasmies teki tällaisella alueella?

”Pyydän anteeksi, sir”, Arthur sanoi. ”Se vain, että jos olisin huudanut teille, ette ehkä olisi tajunnut että huudan juuri *teille*. Ette olisi kääntynyt ajoissa.”

Herrasmies tarkkaili Arthuria pitkän tovin ennen kuin hänen partansa nytkähti hieman. ”No, kaiketi on olemassa huonompiakin syitä aiheuttaa vieraille ihmiselle haava päähän.”

Kärtyisiä kirjakauppias oli tullut puodistaan auttamaan vauvan äidin ylös. Nainen otti vauvan peittojen alta ja piteli tätä tiiviisti rintaansa vasten.

”Minun on kuulemma kiittäminen sinua siitä, että kaaduin pehmeästi”, hän sanoi Arthurille. Sitten hän kääntyi herrasmieheen päin. ”Ja teitä vauvani pelastamisesta.”

Englantilaismies pudisti päätään. ”Sekin oli pojan ansiota. Ilman pojan ripeää ajattelua lopputulema olisi voinut olla varsin ikävä. Erittäin ikävä.”

Sen jälkeen syntyi pientä hälinää, kun vauvan äiti vaati Arthuria ottamaan kukkaset, jotka hän oli juuri ostanut torilta, ja vieraat ihmiset tahtoivat kätellä häntä. Tilanne hämmensi Arthuria, joka oikeastaan halusi vain takaisin kotiin. Kun äiti ja vauva olivat vihdoinkin poistuneet paikalta ja väkijoukko oli hajaantunut, jäljellä olivat vain Arthur ja kummallinen herrasmies.

Mies nojasi kirjakaupan ikkunaan ja naputteli mietteliäänä huuliaan sytyttämättömällä piipulla. Miehen katse oli läpitunkeva, kun se kohtasi Arthurin silmät.

”Sinä pehmensit naisen kaatumisen?” hän sanoi. ”Nopeat refleksit varmaankin?”

”Ei, sir”, Arthur vastasi, ja muukalaisen tarkka katse hermostutti häntä. ”Minä näin, että hän oli pyörtymäisillään.”

”Niinkö? Millä tavalla?”

”No, huomasin, että hänen pukunsa oli uusi, ja näin, että hän oli sangen kalpea ja hengitti työläästi. Hän oli vastikään saanut vauvan, mutta hänen uumansa oli erittäin solakka. Ajattelin siis mielessäni, että samalla kun hän oli käynyt pukuostoksilla, hän oli ehkä poikennut hankkimaan myös” – tässä kohdin Arthur madalsi äänensä kuiskaukseksi – ”*korsetin*.”

Hän toivoi, ettei herrasmiehestä tuntuisi omituiselta, kun hän tiesi sellaisista asioista, sillä jakoihan hän huoneensa viiden sisarensa kanssa ja olihan hänen äitinsä saanut Constance-vauvan vasta jokuunen kuukausi sitten.

Arthur rykäisi. ”Mutta ilmeisesti se, joka puki sen hänen ylleen, oli vetänyt nyörit liian tiukalle. Ja sen laatuisten alusvaatteiden tiedetään rajoittaneen ilman kulkua ja aiheuttaneen –”

”Heikotuskohtauksia”, herrasmies sanoi. ”Aivan.”

Läheisen Newingtonin kirkon kello alkoi lyödä tasatuntia ja Arthur henkäisi syvään.

”Suokaa anteeksi”, hän sanoi ja kumartui poimimaan aiemmin pudottamansa lihapaketin. ”Minun on riennettävä kotiin.”

Mies nosti hattuaan tervehdykseksi. ”Sinun havainnointikykysi teki sinulle palveluksen tänään”, hän sanoi. ”Ehkä jopa suuremman kuin arvaatkaan.”

Eikä Arthur ehtinyt keksiä, mitä vastata niin kummalliseen loppuhuomautukseen, kun mies oli jo kadonnut väkijoukkoon. Mutta sitä ennen Arthur pani merkille vielä yhden oudon yksityiskohdan. Mies oli noussut mäkeä ylös kävelykeppi oikeassa kädessään. Kuitenkin hän pois päin kävellessään piti keppiä tiukasti vasemmassa kädessään.

Baskervillen koulu kätkee arvoituksen, jonka vain Arthur ystävineen voi ratkaista!

Kun Arthur Conan Doylen poikkeukselliset päättelytaidot huomataan, hänelle tarjoutuu tilaisuus päästä salaiseen Baskervillen kouluun, jossa opiskelee erityisillä tavoilla lahjakkaita lapsia. Koulussa Arthur ystävyystyy oitis seikkailunjanoisen Irene Eaglen ja älykkyydessä vertaisensa Jimmie Moriartyn kanssa. Mutta vihollisiakin hän saa, muiden muassa Sebastian Moranin, joka yrittää jatkuvasti järjestää Arthurille potkut koulusta. Pian Arthur ystävineen (ja vihollisineen!) kutsutaan jäseneksi vaikutusvaltaiseen salaseuraan, johon päästäkseen heidän on läpäistävä kolme testiä. Niitä suorittaessaan Arthur paljastaa mysteerin, joka vie oppilaat suureen seikkailuun... ja vielä suurempaan vaaraan!

Outoja tapauksia Baskervillen koulussa on kirjoitettu Sherlock Holmes -hahmon luojaan, Arthur Conan Doylen, perikunnan luvalla. Kiehtova seikkailusarjan aloitus yhdistelee nerokkaasti mysteerejä, historiaa ja mielikuvituksellisia juonenkäänteitä!

Arthur Conan Doyle®

THE
CONAN DOYLE ESTATE

9 789520 457433

www.tammi.fi

L84.2

ISBN 978-952-04-5743-3